

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum II. Si quis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

² At verò *Concil. Trident. sess. 25. c. 15. de regularibus*, duo de novo requirit. Primum. Ut in nulla religione professio maris, aut femina valeat, nisi decimus sextus annus ætatis completus sit. Alterum, ut persona, quæ professionem edit, per annum in probatione steterit; veruntamen necesse non est, ut annus iste immediate antecedat, sed fieri potest, ut ante expletum 15. annum, dummodo anni pubertatis adsint, probationem aliquis inchoet, eaque expleta, differatur ex causa justa professio, sicuti docet *Suarez tom. 3. de relig. lib. 5. c. 13. n. 8. Sanchez lib. 5. Mor. c. 4. n. 25.* Sed excipiunt idem *Sanchez v. 17. Nav. con. 10. de regularib. editione 2. Ordines Militares*, quos ajunt, hac constitutione non cõprehendi, atq; post 13. annum exactum, & ante novitiatus annum profiteri solitos esse. Interim non prohibetur, sed commendatum reperies in factis Canonibus, ante annos pubertatis pueros, & puellas ad monasteria suscipi; sed tempore illo, quod est ante pubertatem legitimam, non idonei censentur ad professionem. Primò jure novo nec ad probationem; tum quia ante eam ætatem propriæ discretionis facultatem non habent, sed à parentum, ac tutorum voluntate, imperioque pendent; tum quia ante pubertatis ætatem Religionis austeritates, præsertim circa castitatis votum rectè experiri non possunt. Nihilominus hos impuberes in Religionem susceptos, si infantiam exceßerant, Ecclesiasticas personas esse, ut Canonis privilegio gaudeant, significatur *e. quisquis 21. causa 17. q. 1.*

³ Notandum secundò, Emissio votorum in Religione, seu susceptio status Religiosi spontanea voluntate fieri debet, alioquin ipso jure (videlicet Ecclesiastico) irrita est, si fiat ex coactione, aut metu gravi, seu in virum constantem cadente. Ita habetur *in c. præfens 4. causa 2. q. 3. in c. 1. de ijs, qua vi*; & *docui lib. 3. tra. 4. c. 6. n. 3.* Vide *Suarez tom. 3. de religione l. 6. c. 4.* Ratio est, quia professio, seu vota religiosa inducunt novum, eamque immutabilem

statum, & obligationem, quam coactè spontaneâ & liberâ voluntate suscipi; quare idem quoque de matrimonio carnali decretum est, ut coactio, seu metus gravis, injustè illatus, impedimentum dimittere sit, *c. 2. de eo, qui duxit &c. & docui lib. 3. tra. 10. p. 2. c. 5.*

Porro rectè notant *Andreas, Abbas* alij hîc, si constat professionem editam esse, & opponatur defectus ætatis, aut coactio, seu metus, alleganti probationem succumbere, eò quòd pro valore actus presumptio sit, eum legitime gestum esse, donec contrarium ostendatur; non probatur tamen altera pars, videlicet monasterium, probationes suas asserere, quibus ætas, aut voluntas spontanea ostendatur, *c. quod super 5. junctâ Glosâ vno rationatione, ac renuntiatione.*

CAPITULUM II.

Si quis.

PARAPHRASIS.

Qui ante annos legitimos, seu pubertatis, absque parentum consensu tonsus est, ut fieret Clericus, seu Canonicus regularis, atque parentes intra annum apud Superiorem non reclamârunt, permansere cogitur. Si verò aliquis post annos legitimos per vim tonsus fuerit, & ecclesiæ tradiderunt, eisdem permanere debet. Refertur ex *Mogunt. Conc.* sed in Conciliis non reperitur.

SUMMARIUM.

1. *Etiã impuberes Religionem ingredi possunt, nisi regulari vira assensu saltem, cum consensu Patris, aut tutoris.*
2. *Quando hi taliter ingressum religionis fecerint, re ipsa possunt?*
3. *Qui per vim ad professionem religiosam coactus fuit, si per annum...*

lenta professione non reclamaveris, non audietur amplius, jus antiquum attendendo, Tridentinum verò concedit quinquennium ad reclamandum.

Notandum primò. Nil obstat, quò minus pueri ante pubertatem, religionem ingrediantur, ut regulari vitæ affluant, uti & constat *ex c. 1. & 2. c. 20. q. 2.* & docet *S. Thom. 2. 2. q. 189. n. 5.* qui etiam significat, quòd possint se obligare voto religionis assumenda. Sed distinguere oportet, num pater, vel is, qui filium in potestate habet, aut eo mortuo, tutor vel mater expressè, vel tacitè consenserit in ingressum, aut votum, tunc consilium mutare, & impuberem revocare non potest invitum, uti constat *ex cit. c. 20. q. 1. & q. 2. c. ult.* an verò non consenserit, tunc revocare potest ingressum, & votum ejus irritare, cum puerilis ætas à patris, aut tutoris &c. voluntate pendeat, uti docui *lib. 4. tra. 4. 16.* & habetur *in cit. c. 1. & 4.* Debet tamen pater, vel tutor &c. intra annum, à tempore scientiæ numerandum, reclamare, aut revocare; alioquin consensisse censetur. Videri potest *Sanchez l. 4. c. 18. Suarez lib. 3. de relig. l. 5. c. 1. & Trident. Sess. 25. c. 17. de regul.* ubi significatur puellis permitendum non esse, ut habitum religiosum ante pubertatem, seu explem annum 12. suscipiant; eas autem, quæ post eam ætatem habitum susceptæ, vel postea professionem edituræ sunt, ab Episcopo, vel Vicario ejus, aliòque deputato ab ipsidem, licet alioquin Ordo exemptus sit, examinandas esse, num sponte in Religionem ingredi velint, aliasque requisitas qualitates habeant.

Notandum secundò. Si quis per vim ad professionem in Religione ductus fuit, & postea anno integro non reclamavit, non audietur amplius, sed permanere cogitur. Ratio est, quia præsumptio tunc juris, ac de jure oritur, quòd per tanti temporis lapsum, professionem irritè ratificavit; & hoc antiquo jure. At verò per *Trident. Sess. c. 19. de regularibus*, tempus

quinquenniij definitum fuit, uti latius explicavi *tra. 5. c. 5. n. 7.* & videri potest *Rod. tom. 3. de regul. q. 17. n. 16.* ubi benè declarat, tamen nulliter professus post quinquennium in externo foro non admittatur, ad allegandas causas nullitatis; admittendum esse tamen ad allegandas causas impedimenti, si, quòd intra quinquennium reclamare non potuerit, quia v. g. in carcere fuerit, aut merus semper duraverit. Dixi, in externo foro non admitti: at verò in foro conscientiæ, si reverà non ratificavit professionem, adeòque præsumptio juris falsa est, liber erit, qui ita professus est, ut scandalo, & damno alijs inferendo cessante, proptià auctoritate abire, aut fugere possit, uti docet *Navar. commen. de regularibus. n. 77. & 78.* & tradidi loco jam citato.

CAPITVLVM III.

Ut Clerici.

PARAPHRASIS.

Non permittendum est Clericis ut habitum Monachorum gestent, sanctioris, aut strictioris vitæ ostendendæ causâ; sed cogendi sunt à Prælato, ut vel regulam Monachorum profiteantur, si in communi vivant, vel habitum, ac speciem externam Monachorum exuant. Hic est sensus Capituli, quod sumptum est *Conc. 4. Tolet.*

CAPITVLVM IV.

Vidua.

PARAPHRASIS.

Si vidua velum conversionis, quamvis non sacrum, sibi imposuerit, & in Ecclesia inter velatas oblationem Deo obtulerit, habitum sanctimonialium retinere cogitur, tamen si jurare velit, se sibi velamen imposuisse, ut deponere possit.